

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

РІШЕННЯ

від 25 жовтня 2023 р.

№ 185/4

Про стан річок України та шляхи його покращення

Комітет з питань екологічної політики та природокористування 4 жовтня 2023 року провів виїзне засідання Комітету у місті Звягель Житомирської області із розгляду питання порядку денного: "Про стан річок України та шляхи його покращення".

У засіданні Комітету взяли також участь народний депутат України Д. Костюк, Міністр захисту довкілля та природних ресурсів України Р. Стрілець, Звягельський міський голова М. Боровець, а також представники Міністерства аграрної політики та продовольства України, Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України, Державного агентства водних ресурсів України, Державної екологічної інспекції України, Державної служби геології та надр України, Державного агентства меліорації та рибного господарства України, Житомирської військової обласної адміністрації, Асоціації міст України, Національного університету водного господарства та природокористування.

Зокрема, учасниками засідання розглянуто та обговорено питання загального стану забруднення річок України та шляхи його покращення. Окрему увагу учасники засідання приділили питанню впливу на водні об'єкти воєнних дій, в результаті яких до них потрапляє велика кількість забруднюючих речовин через підриви складів паливно-мастильних матеріалів, сховищ нафтопродуктів з відповідними наслідками для довкілля, а також через руйнування агресором інфраструктури підприємств, пошкодження і руйнування очисних споруд, вилив стоків у водойми та пошкодження ґрунтового покриву.

Народними депутатами України – членами Комітету зосереджено увагу присутніх на виконанні рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 липня 2021 року "Про стан водних ресурсів України", введеному в дію Указом Президента України 13 серпня 2021 року № 357/2021, яким, зокрема,

доручено Кабінету Міністрів України внести на розгляд Верховної Ради України відповідні законодавчі ініціативи, а Держекоінспекції вжити додаткових заходів щодо забезпечення належного контролю за додержанням вимог природоохоронного законодавства підприємствами, що здійснюють скидання стічних вод до водних об'єктів, які є джерелами питного водопостачання.

Запропоновано звернутися до Прем'єр-міністра України з метою відновлення проведення планових перевірок, зокрема об'єктів водогосподарської галузі. У зверненні також відобразити пропозицію можливості державним інспекторам з охорони навколишнього природного середовища одного округу проводити перевірки підприємств, що здійснюють свою діяльність на території іншого округу.

Висловлено пропозицію доручити Міндовкіллю розробити чіткий механізм погодження/непогодження проведення позапланових перевірок державним інспекторам з охорони навколишнього природного середовища.

Крім того, порушено питання щодо невиконання окремих завдань, визначених рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 23 березня 2021 року "Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації", введеному в дію Указом Президента України 23 березня 2021 року № 111/2021.

Неодноразово піднімалося питання щодо необхідностінесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за порушення режимів роботи водних об'єктів, обліку водокористування, недотримання обмежень щодо ведення господарської діяльності в межах прибережних захисних смуг, водоохоронних зон та зон санітарної охорони (статті 48, 59, 60, 61 Кодексу).

Під час проведення виїзного засідання, народні депутати України – члени Комітету порушили також питання щодо необхідності посилення контролю місцевих органів виконавчої влади в частині створенням водоохоронних зон і прибережних захисних смуг, а також за додержанням режиму використання їх територій; використанням і охороною вод та відтворенням водних ресурсів (за створенням незаконних водних об'єктів, використанням водних об'єктів без дозвільних документів, самовільним створенням гідротехнічних споруд тощо).

Враховуючи пропозиції народних депутатів України – членів Комітету, пропозиції, що надійшли від центральних органів виконавчої влади та за результатами обговорення питання, Комітет **в и р і ш и в:**

1. Інформацію взяти до відома.
2. Рекомендувати:

Міндовкіллю, Держводагентству та Держекоінспекції забезпечити безумовне виконання завдань, визначених рішеннями Ради національної безпеки і оборони України від 30 липня 2021 року "Про стан водних ресурсів України",

уведеним в дію Указом Президента України від 13 серпня 2021 року № 357/2021 та від 23 березня 2021 року "Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації", введеному в дію Указом Президента України 23 березня 2021 року № 111/2021, а також надати Комітету інформацію щодо стану виконання визначених у рішеннях доручень;

Міндовкілля спільно з Мінінфраструктури, Мінагрополітики та Держекоінспекцією розробити та подати до Кабінету Міністрів України для подальшого внесення до Верховної Ради України законопроект про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України стосовно посилення відповідальності за порушення вимог водного законодавства;

Міндовкілля та Держекоінспекції порушити перед Урядом питання щодо необхідності внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 р. № 303 "Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану" в частині відновлення проведення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, зокрема на об'єктах, які забезпечують життєдіяльність людей - підприємствах водопровідно-каналізаційного господарства;

Міндовкілля та Держекоінспекції внести пропозицію Прем'єр-міністру України щодо здійснення позапланових заходів державного нагляду (контролю) підприємств-забруднювачів водних ресурсів, які чинять негативний вплив на водні ресурси;

Міндовкілля розробити та затвердити відповідний порядок стосовно надання рішення щодо проведення позапланових заходів державного нагляду (контролю);

Міндовкілля розробити та подати на розгляд Кабінету Міністрів України проект постанови щодо особливостей правового режиму використання земель під торфовищами;

Міндовкілля та Держводагентству розробити механізм визначення меж заплав та басейнів малих річок з подальшим створенням відповідного геоінформаційного шару;

суб'єктам державного моніторингу вод (Міндовкілля, Держводагентству, Держгеонадра, ДСНС) забезпечити проведення моніторингу стану вод, включаючи деокуповані території та місця, де велись активні бойові дії;

Держводагентству спільно з Держгеонадра, іншими заінтересованими центральними органами виконавчої влади розробити плани управління річковими басейнами та забезпечити їх впровадження з 1 січня 2025 року;

Держводагентству забезпечити включення в Державний водний кадастр усіх об'єктів, які належать до поверхневих вод, у тому числі з використанням матеріалів дистанційного зондування землі;

обласним військовим державним адміністраціям забезпечити включення заходів з екологічного оздоровлення річок (створення прибережних захисних смуг, реконструкція очисних споруд тощо) до обласних програм охорони навколишнього природного середовища;

органам місцевого самоврядування посилити контролю за створенням водоохоронних зон і прибережних захисних смуг, а також за додержанням режиму використання їх територій, за використанням і охороною вод та відтворенням водних ресурсів (за створенням незаконних водних об'єктів, використанням водних об'єктів без дозвільних документів, самовільним створенням гідротехнічних споруд тощо).

3. Рішення Комітету направити до Комітету з питань аграрної та земельної політики, Міндовкілля, Мінінфраструктури, Мінагрополітики, Держводагентства, Держекоінспекції, Держрибагентства, Держпродспоживслужби, Держгеонадр, ДСНС та Звягельській міській раді.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО

